

Kyrkomötet
Motion 2014:80
av Johanna Andersson

Teologisk otydlighet om ersättningsteologi

Förslag till kyrkomötesbeslut

1. Kyrkomötet beslutar att uttala sitt avståndstagande från de delar i *Kairos-dokumentet* som står i teologisk konflikt med dokumentet *Guds vägar*.
2. Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att omarbета såväl presentationstext som samtalshandledning till *Kairos-dokumentet* så att Svenska kyrkans avståndstagande från den ersättningsteologi som kommer till uttryck i *Kairos-dokumentet* blir tydligt, samt att tillse att dokumentet *Guds vägar* läggs till både som referens och i litteraturförteckningen i samtalshandledningen till *Kairos-dokumentet*.

Motivering

Några kyrkomötesmotioner detta år uppmärksammar glädjande nog dokumentet *Guds vägar*. Samtidigt kommenteras att detta dokument blivit bortglömt men nu borde uppmärksammas, bli föremål för studiecirkelar och utgöra en grund för kunskapsinhämtning och reflektion om frågor som rör relationerna mellan judendom och kristendom.

Ett dokument som istället uppmärksammas desto mer i Svenska kyrkan är det så kallade *Kairos-dokumentet*. Delar av *Kairos-dokumentet* står i konflikt med *Guds vägar*, konflikten rör främst hur judendomen beskrivs och hur landet Israel uppfattas. Den teologi som kommer till uttryck i *Kairos-dokumentet* kallas ersättningsteologi, vilken Svenska kyrkan tar avstånd från i andra sammanhang. Bland annat görs ett sådant avståndstagande i *Guds vägar*. Svenska kyrkan har alltså två parallella dokument varav det ena uttrycker ersättningsteologi samtidigt som det andra dokumentet tar avstånd från en sådan teologi.

Kairos-dokumentet är inte "antaget" i någon officiell mening men ges ändå legitimitet och status genom att ligga på Svenska kyrkan officiella hemsida. Den som går in på denna hemsida finner flera länkar och hänvisningar till *Kairos-dokumentet*. Dokumentet anbefalls till studiecirkelar samt används som argument för olika bojkotter och andra inom Svenska kyrkan sanktionerade BDS-inspirerade aktioner. (BDS står för Bojkott–Desinvestering–Sanktioner. Inom BDS-rörelsen talar man om Israel som en apartheidstat, vilket också görs i *Kairos-dokumentet*, samt uppmanar till bojkotter av Israel i olika omfattning.) En sådan BDS-inspirerad aktion i Svenska kyrkans regi var förra årets omfattande och kritiserade julkampanj, som rymde såväl direkta bojkottuppmaningar som tips om andra konsumentaktioner. Till julkampanjen hörde också ett särskilt andaktshäfte i vilket man kunde ta del av böner och betraktelser som uttryckte solidaritet för palestinier på ett sätt som kunde uppfattas som angrepp på israeler.

Kyrkomötet har inte beslutat om att *Kairos-dokumentet* skulle ligga till grund för framtida julkampanjer. Inte heller att dokumentet skulle utgöra basen för studiecirklar eller ensidiga utrikespolitiska uttalanden i Mellanöstern-konflikten. Inte heller beslutades att *Kairos-dokumentet* skulle resultera i de till böner och betraktelser kamouflerade politiska uttalandena i andaktshäftet i förra årets julkampanj. Det beslut som finns är att *Kairos-dokumentet* skulle skickas ut till ledamöterna av kyrkomötet.

Kairos-dokumentets otydliga status är otillfredsställande eftersom delar av detta dokument motsäger det av kyrkomötet antagna dokumentet *Guds vägar*. Bakom det senare ligger ett gediget teologiskt arbete. De församlingar och enskilda kyrkomedlemmar som följer uppmaningarna på Svenska kyrkans hemsida om att studera *Kairos-dokumentet* bör därför få en tydligare presentationstext och samtalshandledning till sin hjälp så att kyrkans hållning när det gäller ersättningsteologi tydligt framgår. Det är också viktigt att dokumentet *Guds vägar* finns med som en självklar referens och har en plats i litteraturlistan. Att så inte är fallet är beklagligt och *Kairos-dokumentet* borde tas bort från hemsidan tills denna nödvändiga komplettering är genomförd.

Avslutningsvis uppfattar jag *Kairos-dokumentet* som ett dokument med starka politiska undertoner och det skapar som sådant kritik och även oro bland våra judiska syskon. Då den politiska konflikten ökar i Israel–Palestina är det av största vikt att Svenska kyrkans agerande är teologiskt tydligt och står i försoningens tecken.

Pukeberg den 22 juli 2014

Johanna Andersson (POSK)